konem vytýčených a zda se snad nedotýká svým obsahem hodnoty dotčeného způsobem příčícím se některé ze skutkových podstat v § 487 tr. zák. a násl. uvedených. Tomu skutečně tak jest, pokud jde o pozastavenou větu, že se čtenářům »Č. S.« zdvíhá žaludek. Neboť tato věta, třebaže jí pisatel sledoval cíl rozsudkem blíže zjištěný, vyslovuje svým smyslem a dosahem úsudek, že způsob psaní »Č. S.« o manifestacích proti německým mluvícím filmům jest takový, že vyvolává u čtenáře zvracení, což znamená, že je hnusný, odporný a nízký. Neboť zvracení je reakcí po požití něčeho špatného, zkaženého, odporného, lidskému zdraví škodlivého. Vytýká-li se novinám, že způsob jejich psaní vyvolává takové účinky, tvrdí se implicite, že způsob psaní je odporný, ba duševní úrovni čtenářů škodlivý, a je tedy na snadě, že jde o výtku opovržlivé vlastnosti, jíž se podle platných názorů společenských o pojmu cti napadený list snižuje na vážnosti. Dotýká-li se však tato věta — ať již byla kritikou nebo satirou, ať sledovala cíle odstraniti jisté vady — vážnosti a hodnoty napadeného listu, naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 491 tr. zák., totiž výtku opovržlivé vlastnosti.

Obžalovaný byl by tedy — předpokládaje, že budou zjištěny i subjektivní náležitosti zákonem vyhledávané — trestným, kdyby neprokázal takové zneuctívající činy haněného, z nichž vysvítá pravdivost jeho udání (§ 491, odst. 2 tr. zák.), tudíž že skutečně »Č. S.« píše nyní o národních manifestacích způsobem, který lze označiti tak, jak je v článku uvedeno. Rozsudek obsahuje v tomto směru jen zjištění, že soudu stačí kromě pozastavené básně články v témže listu uveřejněné, totiž »Praví původcové pražských nepokojů« a »Národní socialistické listy převzaly úlohu Bohemie.« Leč právem vytýká stížnost, že tu jde vesměs o články listu, jehož odpovědným redaktorem je obžalovaný, nikoliv o články napadeného listu »Č. S.«. Ony přečtené články nemohou býti podkladem pro posouzení způsobu psaní »Č. S.«, najmě nemohou býti měřítkem pro posouzení rozdílu v psaní »Č. S.« v dřívějších dobách a v době poslední. Při správném výkladu zákona mohlo by jen na základě článků »Č. S.« býti bezpečně a řádně vysloveno, zda způsob psaní ospravedlňuje onen urážlivý útok. Při tom ovšem bude po případě třeba si uvědomiti, že změnu názorů o politických nebo národních událostech nelze za všech okolností pokládati za čin nečestný nebo nemravný, najmě ne, došlo-li k ní po náležité rozvaze z důvodů vážných, kotvících ve změněných politických nebo národních poměrech a ve vnitřním přesvědčení. Jen k vůli úplnosti jest ještě připomenouti, že pro beztrestnost aspoň relativní s následky § 13 tiskové novely čís. 124/1924 sb. z. a n. může přijíti v úvahu i ustanovení §§ 4 a 6, odst. 4 tiskové novely.

Čís. 4490.

Skutková podstata § 83 příp. 2 tr. zák. nevyžaduje, by byl někdo pachatelovým jednáním ve strach uveden (by jím byla omezena vůle oprávněného nebo jeho domácích lidí svobodně se rozhodnouti a jednati).

(Rozh. ze dne 10. října 1932, Zm II 370/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 2. září 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §§ 83 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Názor stížností, že se vyžaduje ke skutkové podstatě zločinu veřejného násilí podle § 83 (příp. 2) tr. zák. zjištění, že pachatelovým jednáním byl někdo ve strach uveden a že jím byla omezena vůle jiných osob (oprávněného nebo jeho domácích lidí), svobodně se rozhodovati a jednati, nemá opory v ustanovení druhé věty § 83 tr. zák., upravující skutkovou podstatu zločinu rušení domovního míru. Vykonání násilí na osobě oprávněného nebo na jeho lidech domácích v této větě § 83 tr. zák. předpokládané může, avšak nemusí záležeti v omezení vůle těchto osob svobodně se rozhodovati a jednati. Tvrdí-li obhajoba opak, dovolávajíc se rozhodnutí zrušovacího soudu, nevystihuje správný obsah těchto rozhodnutí, jimiž ovšem bylo vysloveno, že násilí podle § 83 tr. zák. může spočívati v tom, že vůle oprávněné osoby, svobodně se rozhodovati měla býti omezena vnucenou jí cizí vůlí, nebylo však vysloveno, že násilím podle § 83 tr. zák. je jen takové působení. Naopak pojmu vykonání tohoto násilí odpovídá i vykonání násilí fysického nebo násilí psychického, záležejícího ve vyhrůžkách (rozh. čís. 4017 a jiné sb. nejv. soudu). Rozsudek však zjišťuje, že obžalovaný vykonal v domě R-ově na R-ovi nejprve (po prvním vniknutí do jeho domu) násilí fysické a pak (po druhém vniknutí) násilí psychické, záležející ve vyhrůžkách.

Čís. 4491.

K vyloučení nároku na náhradu za vyšetřovací vazbu po rozumu § 1 odst. 2 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. je třeba jednak dostatečné podezření ke stíhání a k uvalení vazby, jednak, by podezření to nebylo napotom vyvráceno; nestačí podezření o sobě, nýbrž jest uvážiti a rozhodnouti (odůvodniti) i tuto okolnost.

Otázka, zda bylo podezření napotom vyvráceno (§ 1 odst. 2 zák. čís. 318/1918) jest skutkovým zjištěním; jest ji posuzovati podle stavu po skončeném vyšetřování (ex nunc), nikoliv podle stavu včas zahájení (trvání) vyšetřování (ex tunc).

(Rozh. ze dne 11. října 1932, Zm I 574/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím vrchního soudu v Praze ze dne 19. února 1932, jímž byla zamitnuta stížnost Miroslava B-y, Miroslava V-y a Františka H-a do usnesení radní komory krajského soudu v Písku ze dne 1. února 1932, jímž odepřen nárok na odškodnění za majetkoprávní újmu utrpěnou